

Årsplan for dansk

6. klasse · skoleåret 2026/2027

Formål og rammer

Dansk i 6. klasse tager afsæt i grundbogen Fandango 6 fra Gyldendal, som guider eleverne gennem centrale emner som personkarakteristik, miljøbeskrivelser, virkemidler, komposition og tema. Undervisningen veksler mellem fælles læsning, analyserende samtaler og skriftligt arbejde med fokus på at styrke elevernes faglige sprog og forståelse, efter erfaring med at arbejde med følgende grundbog i et par år, har jeg vurderet at jeg kun arbejde med 4 forløb fra denne grundbog. Skriv de fire ned.

I løbet af året læses desuden to hovedværker i fællesskab: Hitman af Peter Krogholm og På den anden side af Mette Vedsø. Begge værker danner grundlag for samtale, analyse og kreative skriveopgaver. Som støtte til stavning og grammatik anvendes udvalgte sider fra Stavevejen 6, kompendier samt digitale opgaver i Grammatip.

Undervisningsåret er fordelt over 40 skoleuger, inklusive ferier og særlige skoleaktiviteter. Der arbejdes løbende med alle fire kompetenceområder i dansk: læsning, skrivning, fortolkning og kommunikation. Der indgår tre faste elementer i danskundervisningen hver måned: 300 nye ord (til udvidelse af ordforråd og fokus på korrekt stavning), en skriftlig månedsopgave (med træning i forskellige genrer og fremstillingsformer) samt læseaktiviteter som stillelæsning, makkerlæsning, læsebånd eller bogsamtaler.

Der kan forekomme lektier og hjemmeopgaver, særligt i forbindelse med læsning af bøger, færdiggørelse af skriftlige opgaver og forberedelse til fremlæggelser. Der afsættes dog også tid i skolen til at arbejde med disse opgaver, og der vil være en balanceret fordeling mellem skolearbejde og hjemmearbejde. De større værker (Hitman og Den anden side) læses både i klassen og derhjemme. Det forventes, at eleverne også får læst en smule hjemme, så læseflow og forståelse fastholdes.

Klassen vil cirka én gang om måneden besøge skolebiblioteket for at låne bøger og styrke læselysten. Der forventes, at eleverne har en bog med i tasken og løbende læser derhjemme – både som en del af undervisningen og for egen fornøjelse.

Undervisningen tilrettelægges, så eleverne udvikler kendskab til genrer og teksttyper, lærer at skrive sammenhængende og målrettet, deltager aktivt i mundtlig formidling og klassesamtaler, anvender og forstår fagsprog om litteratur og sprog og styrker deres læselyst og fordybelse. Der lægges vægt på, at undervisningen både rummer faglig progression, kreativitet og elevmedbestemmelse. Årsplanen er en ramme og kan justeres løbende, hvis det giver mening i forhold til klassens behov, aktuelle emner eller elevernes nysgerrighed.

Faste elementer

- 300 nye ord – arbejde med ordforråd
- Månedsopgave – skriftlig fremstilling
- Grammatik – sprog, stavning og tegnsætning
- Biblioteksbesøg cirka én gang om måneden
- Læsebånd og løbende læsning hjemme

Ugens rytme

Dag	Tid	Fokus
Mandag · med Emma	10.10–11.25	Månedsopgave og skriveværksted · grammatiktræning · ord 5 · individuelle grupper og selvtræning
Tirsdag	13.55–14.40	Ultra:nyt og samtale · 300 nye ord · kristendom i udvalgte perioder
Onsdag	13.10–14.40	Fandango-temadag · klassens time og trivsel · bibliotek og praktiske opgaver
Torsdag	10.10–11.25	Fandango-temadag · opsamling ugen DSA for tosprogede elever · BrainBreaks

Materialer og tværgående fokus

Kategori	Indhold
Grundmaterialer	Fandango 6 · Stavevejen 6 · Grammatip · kompendier og digitale læremidler
Fælles hovedværker	Hitman af Peter Krogholm · På den anden side af Mette Vedsø
Film	Emma og Julemanden · Jeg er Zlatan
Faglige fokusområder	Litteraturarbejde · læsning · grammatik · skriftlig fremstilling · kommunikation · stavning og tegnsætning
Sociale mål	Ansvar · respekt · samarbejde · god omgangstone · trivsel og udvikling
Trafikundervisning	Oplæg ved ekstern underviser fra Sikker Trafik

Året måned for måned

Planen er vejledende og kan justeres efter klassens behov, skoleaktiviteter og kalender.

Måned	Fagligt forløb	Læsebånd	Månedsopgave
August	Reflekser som en ninja om personkarakteristik - Fandango Åbn materiale · Forløbet afsluttes med Fandangos evalueringsark	H.C. Andersen	Min egen krimi
September	Reflekser som en ninja om personkarakteristik - Fandango Åbn materiale · Forløbet afsluttes med Fandangos evalueringsark	Kendte sportsartikler – find nogen passende til 6. klasse	Min egen krimi
Oktober	Hooked på baggårde – om miljø - Fandango Åbn materiale · Forløbet afsluttes med Fandangos evalueringsark. Læsning af værk og opgaver Hitman - Åbn materiale Der laves opgaver til bogen før, under og efter	Frit valg fra biblioteket	Nyhedsartikel
November	Læsning af værk og opgaver Hitman - Åbn materiale Der laves opgaver til bogen før, under og efter	Bog/læseværk Hitman - Åbn materiale	Nyhedsartikel
December	Julekalender: -" Den Store Julefortælling" DR1	Digtsamlinger – find samling passende til 6. klasse Julehistorier – oplæsning for de mindste klasser på skolen	Julehistorie
Januar	Der er nok at tage fat på her i digternes land om intertekstualitet – Fandango Åbn materiale · Forløbet afsluttes med Fandangos evalueringsark	Frit valg fra biblioteket	Pressefoto – visuel analyse
Februar	Forfatter skaber: - Audio Walk eller en podcast – valg frit Ole Kirkegaard, Bent Haller, Kenneth Bøgh Andersen.	Læse tekster af følgende forfattere Ole Kirkegaard Bent Haller Kenneth Bøgh Andersen	Pressefoto – visuel analyse
Marts	Jeg får sgu ondt i maven, hver gang jeg ser hende – om tema - Fandango Åbn materiale · Forløbet afsluttes med Fandangos evalueringsark	Brødrene Grimm Hans og Grete Supplerende relevante eventyr udvælges	Jobansøgning eller uformelt brev
April	Jeg får sgu ondt i maven, hver gang jeg ser hende – om tema - Fandango	Frit valg fra biblioteket	Jobansøgning eller uformelt brev
Maj	Beskrivende sprog: - Åbn materiale Læsning af værk og tilhørende opgaver: "På den anden side" Der laves opgaver til bogen før, under og efter	Læsning af værk	Alt (eller det meste) om mig ...
Juni	Beskrivende sprog: - Åbn materiale Læsning af værk og tilhørende opgaver: "På den anden side". Der laves opgaver til bogen før, under og efter	Frit valg fra biblioteket	Alt (eller det meste) om mig ...

Måned	Fagligt forløb	Læsebånd	Månedsopgave
Supplerende materiale	Supplerende forløb: Læsning og læseforståelse I forløbet arbejder eleverne med at blive aktive og bevidste læsere. De lærer at anvende forskellige strategier før, under og efter læsningen af både fiktion og fagtekster. Eleverne øver sig i at aktivere deres forhåndsviden, formulere et læseformål, finde nøgleord, stille spørgsmål, sammenfatte indhold og opdage egne forståelsesproblemer. Forløbet afsluttes med, at eleverne udarbejder en personlig handleplan for deres videre læsning. Kompetenceområde: Læsning, fortolkning og kommunikation. Omfang: Ca. 7-10 lektioner. Materiale: Åbn materiale		

Månedsopgaver

Opgaverne understøtter progressionen fra kreativ fortælling over journalistisk og visuel formidling til formel og personlig skrivning.

August – september Min egen krimi

Opgave	Eleverne planlægger og skriver deres egen kriminalfortælling. Før skrivningen udfylder de hæftet med oplysninger om hovedperson, forbrydelse, offer, tid og sted, gerningssted, vidner, mistænkte, alibier, ledetråde, forbryder og motiv.
Fremstillingsform	Skriftlig og kreativ fremstilling med en indledende planlægningsfase. Eleverne beskriver, tegner, karakteriserer og skriver derefter en sammenhængende fortælling med titel.
Genre	Krimi / kriminalfortælling – en spændingsfortælling om en forbrydelse, der skal opklares.
Formål og faglige mål	Eleven skal kunne skrive en sammenhængende og spændende fortælling med en tydelig begyndelse, handling og afslutning. Eleven skal anvende krimiens genretræk, opbygge et realistisk handlingsforløb, beskrive personer og miljø samt skabe sammenhæng mellem forbrydelse, ledetråde, motiv og opklaring.
Begreber og fokus	Forbrydelse, offer, opklarer, vidne, ledetråd, alibi, mistænkt, bevis og motiv. Desuden arbejdes der med hovedperson, ydre og indre personkarakteristik, tid, sted, miljø, gerningssted, spændingsopbygning, realisme og afsluttende opklaring.
Produkt	Et udfyldt planlægningshæfte samt en færdig, selvskrevet kriminalfortælling med titel. Hæftet kan også indeholde tegninger af hovedpersonen, gerningsstedet og de mistænkte.
Evaluering	Der gives respons på, om teksten indeholder krimiens centrale genretræk, har et sammenhængende og realistisk handlingsforløb og skaber spænding. Der vurderes også på person- og miljøbeskrivelser, brugen af ledetråde og mistænkte, den logiske opklaring samt sprog, stavning, tegnsætning og tekstens opbygning. Evalueringen kan gennemføres som lærerrespons, makkerrespons og elevens egen vurdering.

Oktober – november og december Nyhedsartikel

[Åbn opgaveark eller materiale](#)

Opgave	Eleven skal skrive en nyhedsartikel om en aktuel begivenhed eller nyhed. Inden skrivningen udarbejdes et mindmap over mulige emner og stikord om begivenheden: Hvad, hvor og hvornår er det sket? Hvem er involveret og skal interviewes? Er der en konflikt?
Fremstillingsform	Informerende og berettende. Skriftlig, journalistisk fremstilling. Artiklen skal formidle faktuelle oplysninger objektivt og benytte et layout, der minder om en rigtig avis- eller netartikel. Der kan indgå interviews, citater, billeder, billedtekster og faktaboks.
Genre	Nyhedsartikel – informerende journalistik om en aktuel begivenhed.
Formål og faglige mål	Eleven skal kunne formidle en aktuel begivenhed sagligt, præcist og objektivt. Eleven skal kunne udvælge relevante oplysninger, anvende nyhedskriterierne og opbygge en artikel med journalistiske virkemidler. Eleven skal desuden kunne skelne mellem journalistens objektive formidling og interviewpersonernes holdninger.
Begreber og fokus	Rubrik, underrubrik, byline, brødtekst, citat, nyhedstrekanten, fakta, objektivitet. De fem nyhedskriterier: væsentlighed, identifikation, sensation, aktualitet og konflikt. Der arbejdes desuden med rubrik, underrubrik, byline, manchete, brødtekst, mellemrubrik, citat, interview, billede, billedtekst og faktaboks. Fokus er også på faktuelle oplysninger, objektivitet og spørgsmålene: hvad, hvor, hvornår, hvem, hvorfor og hvordan.
Produkt	En nyhedsartikel om en aktuel eller opdigtet begivenhed. En færdig nyhedsartikel om en aktuel begivenhed med et autentisk journalistisk layout. Artiklen bør indeholde rubrik, underrubrik, byline, manchete og brødtekst samt relevante citater. Den kan suppleres med mellemrubrikker, billede, billedtekst og faktaboks.
Evaluering	Artikler samles i klasseavis. Fælles læsning. Feedback på nyhedskriterier. Lærer giver individuel vurdering. Der vurderes på, om artiklen behandler en aktuel og relevant begivenhed, anvender nyhedskriterierne og formidler oplysningerne objektivt. Der gives også respons på artiklens struktur, journalistiske layout, brug af fakta, citater og interviews samt sprog, stavning, tegnsætning og læsevenlighed. Evalueringen kan foretages som lærerrespons, makkerrespons og elevens egen vurdering.

Januar – februar Pressefoto – visuel analyse

[Åbn opgaveark eller materiale](#)

Opgave	Eleven vælger et kendt dansk pressefoto, eksempelvis en tidligere vinder af Årets Pressefoto. Fotoet undersøges og analyseres ud fra fem punkter: motiv, komposition, lys og farver, kontekst og fortolkning. Derefter forbereder eleven alene eller i en gruppe en mundtlig præsentation og deltager i en fælles udstilling.
Fremstillingsform	Beskrivende og analytisk. Billedanalyse kombineret med skriftlige noter, informationssøgning, mundtlig fremlæggelse og visuel udstilling. Forløbet kan også indeholde samtaler, mindre analyseopgaver og produktion af elevens eget pressefoto med en kort artikel.
Genre	Pressefoto og billedanalyse – nyheds-, reportage-, hverdags- eller portrætfoto.
Formål og faglige mål	- Træne medieforståelse og visuel analyse. - Kombinere billede og tekst i skriftlig formidling. Eleven skal kunne genkende pressefotoets genretræk, beskrive og analysere et fotos visuelle virkemidler samt undersøge billedets historiske eller aktuelle sammenhæng. Eleven skal kunne fortolke den historie og de følelser, billedet formidler, begrunde sin fortolkning med konkrete iagttagelser og præsentere analysen mundtligt.
Begreber og fokus	Komposition, blikretning, farver, perspektiv, billedtekst, analyse, fortolkning. Pressefoto, motiv, primært motiv, komposition, forgrund, mellemgrund, baggrund, fugleperspektiv, normalperspektiv, frøperspektiv, lys, mørke, farver, kontraster, symbolik, kontekst, fortolkning, budskab, følelser, modtager og fotografens synsvinkel. Der arbejdes også med virkelighed, troværdighed og billedmanipulation. Se GDF's analysemodel.
Produkt	Kort tekst (½–1 side) om et udvalgt pressefoto – som artikel eller analyse. En analyse af et selvvalgt pressefoto, et print af fotoet samt en mundtlig præsentation på cirka 3–5 minutter. Præsentationen afsluttes med en refleksion over, hvad der gør billedet stærkt, og hvorfor eleven har valgt det. Klassens produkter samles i en pressefotoudstilling.
Evaluering	Udstilling: Foto og tekst præsenteres for hinanden. Lærer evaluerer skriftligt med fokus på kobling billede/tekst. Eleven vurderes på sin anvendelse af analysebegreber, sine konkrete iagttagelser og sammenhængen mellem analyse og fortolkning. Der lægges vægt på forståelsen af billedets kontekst, brugen af faglige begrundelser, den mundtlige formidling og refleksionen over fotoets virkning og kvalitet. Evalueringen kan gennemføres som lærerrespons, makkerrespons og elevens egen vurdering.

Marts–april · Jobsøgning – formelt brev

Opgave	Eleven skriver en målrettet jobsøgning til et tænkt fritidsjob.
Fremstillingsform	Argumenterende og informerende
Genre	Ansøgning (formelt brev)
Formål og faglige mål	- Lære at præsentere sig selv skriftligt. - Øve formkrav og målrettet sprog til offentlig modtager.
Begreber og fokus	Kompetencer, modtagerbevidsthed, formel tone, struktur, emnefelt, argumentation
Produkt	En jobsøgning til tænkt fritidsjob (1 side)
Evaluering	Lærerfeedback på opbygning, sprog og overbevisning. Evt. frivillig "jobsamtale"-øvelse.

Maj–juni · Alt (eller det meste) om mig ...

Opgave	Personlig og reflekterende skriveopgave med udgangspunkt i elevens eget liv, interesser og erfaringer.
Fremstillingsform	Personlig, beskrivende og kreativ fremstilling.
Genre	Personlig tekst / portræt
Formål og faglige mål	Eleven skal kunne udvælge relevant indhold, strukturere en sammenhængende tekst og skrive med modtagerbevidsthed.
Begreber og fokus	Fortællestemme, komposition, beskrivende sprog, afsnit, sproglig korrekthed og visuel formidling.
Produkt	En samlet personlig tekst eller præsentation.
Evaluering	Lærerrespons, elevens egen vurdering og eventuelt deling i mindre grupper.

Hvad betyder dansk begrebet ordet "intertekstualitet" – skriv et svar på taven